

# Наристе

6+

машайыкчылардын балдарга арналган журналы

1

2021

ЧОН ИШТИ  
БАШТАГАНГА  
КИРИШЕРДЕН  
МУРДА,  
КИЧИНЕКЕЙ  
ИШТЕРДИ  
КЫЛГАНДЫ  
ҮЙРӨН.



# БАШ КАТЫРМА

Бул жердеги сөздөрдү окуп чыксан, журналдын темасын билип аласың.

Б — Р Ы

3 — Н

Б — Т — Л — Т.

Жаныбарлар жөнүндөгү аңгемелердин жаңы сериясы чыкканына сүйүнүп жатам. Аларда бәжек Пим жана бала тыйын чычкан Пети жөнүндө айтылат. Бул аңгемелерден пайдалуу көнештерди ала турганым учун, алар мага жагат.

Мага болсо чыгаан инсандар жөнүндөгү аңгемелер көбүрөөк жагат. «Наристе» бул жылы дагы кызыкуу инсандар менен тааныштырырын ойлоп, алдын ала эле сүйүнүп жатам.

Сүрөтүн тарткан – ШАКИРТ

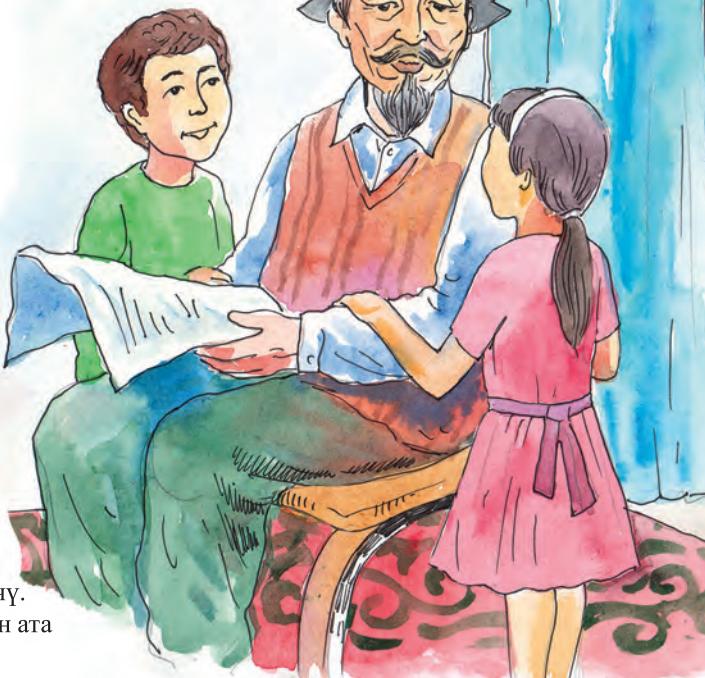


НАРИСТЕ 1/21

2

# МОНЕТА

Мариам ТААЛАЙ



Мая бултууп отурду:

— Жекшембилик мектеп Кудай Сөзүн жарыялап кызмат кылыш жүргөндөр учун жардам катары каражат чогултат экен, менин болсо берээр эч нерсем жок.

— Мен бүгүн эле сенин түмбочкандан 50 сом көрбөдүмбү, – деди байкеси.

— Мен аларды жаңы боёк алганга сактап жүрөм, ошон учун бере албай!

— Ач көз десе! – жеген жоопту укту Мая.

Ал байкесине ачууланып, бир топ жаман сөздөрдү айтып жибермекчи болду эле, бул күндөрү үйлөрүнө конокко келген Сулайман ата окуп жаткан гезитин четке көюп, мындаид деди:

— Мен силерге бир окуя айтып берейинби?

— Ии, айтып беризичи! – Мая да, анын 11 жаштагы байкеси да Сулайман атасын окуяларды айтып бергенин жакшы көрүшчү. Мая болсо байкесинен эки жаш кичүү болчу. Ошентип, Сулайман ата аңгемесин баштады.

Бир жалтылдаган, он сомдук Монета болгон экен. Ал монеталар короосунда төрөлүп, төрөлөөрү менен эле алдына мындаид максат көюптүр:

Бул дүйнөдө пайдалуу болгум келет! Көптөрөгө кызмат кылгым келет, жашоомуд бекерге еткөрүгүм келбейт! Кызык, ал учун биринчи кезекте эмне кылышым керек болду экен?

Банкка жакшы кийинген бир киши кирди, ошентип баягы Монета анын чөнтөгүнө түштү, аны ашкан акчасы катары бериши. «Бул мага кандайдыр бир жакшы иш кылуум учун берилген биринчи мүмкүнчүлүк!» – деп сүйүнду ал чөнтөктүн бир бурчuna жайгашып алып.

Алиги кишини үйүнөн, дарбазанын жанынан балдары тосуп алышты. «Ата, балмұздак алганга 10 сом беризичи», – дешти алар. Атасы колун чөнтөгүнө салып, жанагы жаңы Монетаны алып чыкты. «Мегиле!» – деди ал. Сүйүнгөн балдар балмұздак алганы чуркашты. Ай ата! Биздин Монета ката боло түштү! «Бир жакшы иш кылайын дедим эле, мени болсо, болбогон бир нерсеге

жумшап салмак болушту. Беш мүнөттө жеп коюшат, анан баары бүтөт!

Сатуучу Монетаны апрак этекчисинин чоң чөнтөгүнө салды. Көпкө күтүүгө туура келген жок. Бир киши келип: «100 сом майдалап бересизби? Он сомдук монеталар болсо жакшы болот эле», – деди.

Албетте, майдалап берем! Азыр!

Ошентип сатуучу ал кишиге 10 монета санап берди. Алардын арасында биздин Монета да бар эле.

НАРИСТЕ 1/21

Сүрөтүн тарткан – ШАКИРТ

3

Үйдөн кечки тамактан кийин ал киши аялына мындаидеди: «Эртең биздин Динанын туулган күнү эмеспи! Ага он сомдук тыыындан жыл сайын берип турбайлыбы. Мен бүгүн атаялып акча майдалата келдим». Ал 10 монетаны санап, столдун үстүнө койду. Эми Монета башкалар менен бир катарда, тандын атышын күтүп жатты.



Мен аябай пайдалуу болгум келет, бирок эмдигиче чоң жана пайдалуу иш кыла элекмин... – деди ал жанындагысына капалуу түрдө.  
– Сенин кызматка чыкканыңа көп болдуубу?

Ал үшкүрүп гана койду:

Эх, эки жыл болду. Башында менин да сениндей жакшы ойлорум бар болчу. Бирок бара-бара менин да үмүттүм үзүлүп калды. Мени бир жерден экинчи жерге алып барышат да, болбогон эле бир нерселер үчүн төлөшөт.

Эртең менен Дина туруп, жаркыраган монеталардын узунунан тизилип жатканын көрүп, сүйүнгөнүн кыйкырып жиберди: «Мен буларга эмне сатып алышты билем!» Кыз Монетаны башка монеталар менен чогу дүкөнгө алып барды да, шуру сатып алды.

Биздин Монетабыздын көнүлү кандай гана чөккөнүн сураба, ал акча салгын кутунун тээчетки бурчуна тоголонуп барды да, ыйлап жиберди:

Ал айланадагыларга көпкө чейин көңүл бурган жок.

Бир маалда бир аз тынчтанган Монета ары-бери жагын карады. Айланада өзүнө окшогон, маанай суз монеталар. Биздин Монета ушуларга окшоп калгысы келген жок.

Аңгыча ал дүкөндүн эшиги ачылганын, сатуучу кимдир бирөө менен жайдары учурашканын угуп калды:

Лира, кандайсың?!  
Иштерин жакшыбы?

Ары жактан кичинекей кыздын үнү угулду:

Иштерим анча деле жакшы эмес. Алам ооруп жатат. Атам командировкада. Мен үйдө көп иш кылышым көрек болуп жатат.

«Ка-ап, – деп үшкүрдү сатуучу – Жаман болгон экен!» – «Алам жакында айыгып кетет болушу керек, – деди Лира. – Алам айтты, ден соолукту жоготууга болот, бирок эч качан жоголбогон бир нерсе бар деп!»

«Эч качан жоголбогонбу? – деп кайра сурады сатуучу. – Ал эмне болду экен?» – «Ал деген асманда Кудай менен түбелүк жашоо», – деп жооп берди кыз. – «Апаң туура айтат, Лирочка... Аябай туура айтат! Сен бир нерсе сатып алганы келдиңи?» – «Ооба, бир нан, анан сүт берип коюнүчү».

Сатуучу кызга нан, сүт берди. «Бул болсо сага – 10 сом. Бир нерсе сатып ал», – деди сатуучу.

Ошентип Монета кыздын жылуу алаканына түштү. Кыздын кийими жупуну, бирок таза, тыкан эле.

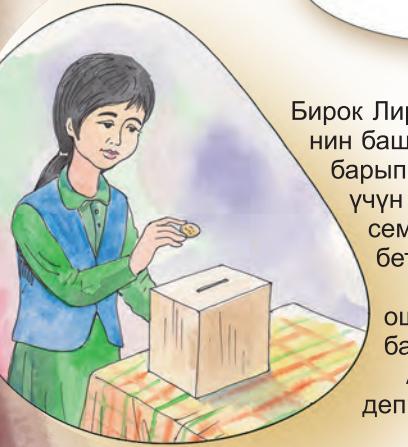


Сатуучуга раҳматын айтып, кыз үйүн көздөй чуркады. Босогодон аттаары менен: «Апаке! Мына, нан менен сүт алып келдим. Элестетсөнiz, сатуучу мага 10 сом берди! 10 сом! Ал мага бул Монета сага, өзүңө бир нерсе сатып ал деди!» - деп кыйкырды. Иниси менен синдиcи кыйкырып жибериши:

Сен ага эмне аласың?

Короз момпосуу алып жебейлиби!

Ой-ийи! 10 сомбу!



Бирок Лира башын чайкады: «Момпосуу албайбыз. Менин башка планым бар. Мен бул Монетаны жыйынга ала барып, Кудай Сөзүн жарыялап кызмат кылыш жүргөндөр үчүн жардам катары каражат чогултуп жаткандарга берем. Ошентесем болобу, апа?» Диванда жаткан апасы акырын жылмайып: «Албетте болот, алтын кызыым!» – деди.

Кийинки жекшембиде Монета ошол кутуга түшкөндө, кубанғанынан күлүп жиберди.

Аябай кубанып, мындаидеп кыйкырды:

Эмнеси болсо да, менин жашоом пайдасыз өткөн жок!



– Мен монета күлөт дегенди дегеле уккан эмесмин, – деди Мая ойлонуп.

– Уккан эмес белен? Сен Кудай Сөзүн жарыялап кызмат кылыш жүргөндөр үчүн кутуга монета салбаганын үчүн уга элек болсон керек, – деп жооп берди Сулайман ата.

– Андан кийин ал эмне болду? – деп кызыкты Мая.

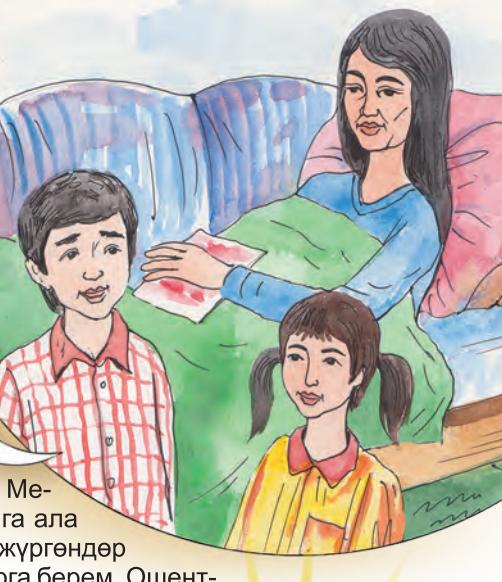
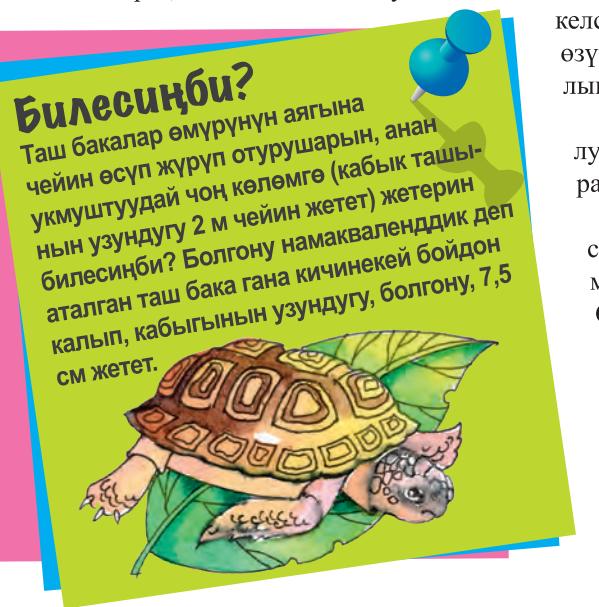
– Андан кийин аны миссионердик коомго жөнөтүштү, ал жакта чогулган акчага Африканын кичинекей кыштактарындагы бир балага Библия алып беришти.

– Андан кийинчи?

– Ал бала Библияны өмүрүндө көргөн эмес. Андан ал Куткаруучу жөнүндө окуп, билип, күнөөлөрү үчүн Кудайдан кечирим сураган. Андан соң агасына да берген. Агасы да бир нече убакыттан кийин үйбүлөсү менен чогуу Кудайга кайрылган. Анын балдары, аялы да өздөрүнүн досторуна жаңы ээ болгон кубанышы жөнүндө айттып бере башташкан. Анан алар да Кудайды издей башташкан. Бул окуя уланып кете берет, – деп белгиледи Сулайман ата. – Эгер сен, Мая, монеталар кантип күлөрүн билгүн келсе, аларды Кудайдын иши үчүн бер. Ошондо өзүн чексиз бактылуу болосун. Аракет кылыш көр, ошондо буга ынанасын!

Сулайман ата кайра газетасын колуна алды, Мая болсо байкесин карап, мындаидеди:

– Жаңы боёк албай коё турсам да болот. Мен элүү сомумду майдалатып, 10 сомумду Кудай Сөзүн жарыялап кызмат кылыш жүргөндөр үчүн жардам катары кутуга салам.





# ПАДЫША БОЛГОН КОЙЧУ

Байыркы убакта Бейт-Лехем шаарында Жышай деген киши жашаптыр. Шабул ысрайылдын падышасы болгон кезде Жышай абдан карып калган эле. Эл арасындагы эң кары киши да ушул Жышай болсо керек. Анын күчтүү жана эр жүрөк сөгиз уулу болгон. Уч чон уулу падышанын армиясындагы жоокерлер эле, кийинки төртөө үйдөгү иштерди кылышчу, эң кичүүсү Дөөт атасынын койлорун кайтарчу. Дөөт эр жүрөк, таланттуу бала болгон.

Эң мыкты акын, мукам үндүү ырчы жана музыкант болгондуктан, ал арфада чебер кол ойнотуп, атагы падыша сарайына чейин жеткен. Падышанын жан дүйнөсү кыйналганда, ага Дөөттү чакырып келишчү. Дөөт арфа чертип, падышага ырдал берчү. Ошондо падыша тынчтанып калаар эле.

Ал кезде ысрайылдыктардын башкы душмандары пелиштиликтүр болгон. Бир жолу алар бүтүндөй жоокерлери менен келип, ысрайылга кайрадан кол салып, талкалап, адамдарды өлтүрүп, шаар-кыштактарды тоноп кетишет. Шабул да жоокерлерин топтол, пелиштиликтөр каршы аттанат. Дөөттүн үч агасы падыша менен чогуу согушка аттанышат, Дөөт болсо үйдө калып, атасынын койлорун кайтарып жүрөт.

Убакыт өтө берди, согуш токтогон жок. Пелиштиликтөрдин боюнчадан чон, күчтүү жоокери боло турган. Анын аты Голијат болчу. Ал күн сайын



ысрайылдыктардын кошууну жакка чыгып алып, ким мага же-кеме-жеке чыгат деп, кыйкырып жатты. Шабул падышанын аскерлеринин ичинен эч ким аны менен согушууга даай алган жок. Голијат падышаны, анын аскерлерин, ал тургай... ысрайылдыктар ишенген Кудайды да шылдыңдап жатты.

Ушундай күндөрдүн бириnde Дөөт ысрайылдыктардын кошуунуна келип калат. Аны атасы агалары менен башка жоокерлерге тамак-аш жеткирип келүүгө жиберген эле. Дөөт кошуунга келген так ошол маалда Голијат кайрадан чыгып, ысрайылдыктарга жана алардын Кудайына жаман сөздөрдү айта баштады.

Дөөттүн буга аябай ачуусу келди. «Койлорго арстан же аюу кол салып, алып кеткенде, мен аларды кууп жетип, койду же эчкини алардын оозунан жулуп алып, арстан менен аюуну өлтүрүп келчүмүн. Кудай мага бул иште дайыма жардам берип келген. Барып, мына бул адам менен согушамын. Кудай мага бул жолу да жардам берет», – деди Дөөт Шабул падыша менен агаларына.

Айтканы айткандай болду. Дөөт салмоор менен бир нече майда таш эле алып, күрсүйгөн пелиштиликтүр алпка жекеме-жеке чыкты. Салгылаш көпкө созулган жок, аттүүл, баштала элек жатып эле бүтүп калды. Голијат Дөөттү шылдыңдап, кайра эле Кудайга тил тийгизе баштаган эле. Дөөттүн салмоор менен аткан бириңи эле ташы Голијаттын чекесине батып кеткендиктен, ал жыгылып, өлүп калды. Ошентип аны карапайым эле койчу бала женип койду.

Дөөттүн эр жүрөктүгү, Кудайга таяна билгени, Аны сүйгөндүгү, Голијаттай алпты жөндендиги Кудай Шабулдан кийин Өз элине кимди падыша кылып белгилегенин баарына көрсөтүп койду. Шемуел пайгамбарга Кудай мууну эбак эле билдирген болчу. Аттүүл, ал бир жолу Дөөттү жашыруун түрдө падышалыкка майлап (ошол кезде ушундай кылышчу), батасын берген.

Жылдар өтө берди. Шабул согушта курман болуп, ысрайылдын падышасы Дөөт болду. Ал кандай мыкты койчу болгон болсо, так ошондой мыкты падыша да болду. Дөөт жөнөкөй гана койчу болуп жүргөн кезинде арстандар менен аюуларды жөнгөндөй, пелиштиликтөрди жана Кудайдын бардык душмандарын биротоло женди.

**Дөөт падыша жөнүндө**  
1 Шемуел китебинин  
16-бөлүмүнөн ары карай  
окусаң болот.

## Болочок падыша

Кудайдын буйругу боюнча, Шемуел  
Дөйттүү качандыр бир кезде падыша  
боло тургандыгынын белгиси катары  
зайтун майы менен майлаган.



Сүрөтүн тарткан – Олеся ГАНДЗИЙ

## Бардыгы аз нерседен башталат

Ыйса Машайак мындай деген: «Аз нерседе ишенимдүү адам көп нерседе да ишенимдүү. Аз нерседе ишенимсиз адам көп нерседе да ишенимсиз». Анын бул сөздөрүн жакшы кабарчы Лука жазып калтырган. Биз бул сөздөрдү ал жазган Жакшы Кабардын 16-бөлүмүнөн табабыз. Биз Ыйсанын жөн эле сүйлөй бербегенин, биз үчүн маанилүү, түшүнкүтүү жана керектүү болбогон эч нерсени айтпаганын билебиз. Төнир чондор да, балдар да түшүнө алғыдай кылышпүү сүйлөгөн. Мисалы, жогоруда айттылган сөздөрдү эле алсак. Бул сөздөр эмнени билдириш? Биз аларды кандай түшүнөбүз?

Маселен, мугалим бир өтө маанилүү ишти тапшырса боло турган окуучуну издел жатат дейли. Ал оюнда өзүнүн бардык окуучуларын эсептеп чыгып, анан... ишенимдүү, сындан өткөн бирөөнө токтойт. Ал окуучунун буга чейин кылган иштери мугалим азыр тапшырганы жаткан ишке салыштырмалуу андай деле маанилүү нерселер эмес. Бирок ал бул окуучунун ишенимдүү экенин билет. Ошондуктан мугалим ага маанилүү, чоң ишти тапшыргандан коркпойт.

Төнирибиз мына ушул нерсени айткысы келген: бардыгы аз нерседен башталат. Эгерде биз ата-энебиз берген акчадан жыйындагы муктаж болгон бирөөлөргө курмандык катары берсек, качандыр бир кезде Төнир бизге андан чоң ишти тапшырат. Биз бир нерсени эстен чыгарбашибыз керек: Ыйса үчүн маанисиз иш деген жок. Чоң жана кичинекей иштер бар, бирок маанисиз иштер жок. Ал үчүн бардыгы маанилүү. Ошондуктан ар бир жакшы, ал тургай, эң эле кичинекей ишти да Ал байкайт. Анан Төнир, Өзү убада кылгандай, андан артыгын берип эле тим болбостон, Өзүнө кызмат кылууда бизге чоң нерсени тапшыруу үчүн, «бизди эсине алып, белгилеп коёт».

Бирок жеке эле жакшы иштер эмес, жаман иштер да так ушундай. Эң эле кичинекей делген жаман иш өтө кайгылуу кесептөттерди алып келиши мүмкүн: тамекини бир эле жолу чегип, анан таштап коём деген адам андан таптакыр кутула албаган, көз каранды болуп калган абалга жетет. Кичинекей эле сезилген калптан чоң көйгөйлөр башталат. Акыры сага эч ким ишенбей калат, атугул, өзүң да эмненин чындық, эмненин чындык эмес экенин билбей каласың. Ошондуктан Ыйса биздин жашообуздагы бардык нерсенин мааниси бар экенин, баары маанилүү экенин эскертет. Кичинекей нерседе ишеним көрсөткөн адамга Ал чоң ишти тапшырарын айткан.

# ЫЙСА ЖӨНҮНДӨ БІР

Жаныш КУНАЕВ

Музыка дүкөнүнүн ээси Гобель мырза текчеге жөлөнүп, бир чекитти ойлуу тиктеп турду. Жүзүнөн кабатырланып жатканы байкалат. Ал түнү бою уктабай таң атырган эле. Сегиз жашар кызы Ирманын дене табы аябай көтерүлүп чыкты. Кичинекей уулу да ооруп калгандыктан, аялы экөө түнү менен кезектешип, балдарын карап чыгышкан болчу.

Дүкөнгө бир кичинекей кыз кирди. Гобель мырза андан эмнеге келгенин сурады. Бирок жүзү адаттагыдай жайдары эмес эле. Ал кыз өзүнүн кызындай куракта экен. Бирок экөө бири-бириненabdандай айырмаланып турат! Бири кубарып, былк эттей керебетинде жатат. Кайсы убакта эмне болуп кетерин элестетүү кыйын. Экинчиси дени сак. Гобель мырзаны дүкөнгө келген кичинекей кыздын жадырап турганы кыжырдантып жиберди деп айттуга болбойт, бирок ал өзүнүн ооруп жаткан кызын ойлоп, кайрып турган эле.

Кыз дүкөндүн ээсин ыңгайсыздана карады.

– Мен ыр издел жүрөм, – деди кыз тарткынчыктай.

– Ыр? Сага кайсы ыр керек экенин тагыраак айта аласыңбы?

Кичинекей кыз башын чайкады. Сатуучу өзүнүн тизмесиндеги бир нече ырды болжоп эле тандап бергенден башка аргасы жок болчу. Ал каталогду алып, ырлар жазылган барактарды барактай баштады.

– Мына мобул, менимче, жарайт болуш керек, – деди ал акыры. – «Кичинекей таттуулар» же мына бул – «Мышык менен чычкан», анан дагы «Элиза – күн нурундай жарык кыз»...

Кыз кайра башын чайкады.

– Бул аябай жакшы ырлар, – деди Гобель мырза. – Айрыкча, «Элиза – күн нурундай жарык кыз» деген ыр сага жагат болуш керек.

Сатуучу кыздын тармал чачтарын капалуу карады. Анын чачтары кудум эле Ирманыкындай экен!

– Менин атым да Элиза! – деп жиберди кыз ангыча. – Мен ырды карап көрөйүнбү?



Гобель мырза ошол ыр жазылган баракты тапты да, кызга сунду, кыз болсо андагы ноталарды олуттуу карап, ырдап көрдү. Анан башка ырларды да карады. Сунуш кылынган ырлардын ичинен эч бири ага жаккан жок.

– Бирөөндө да Ыйса жөнүндө эч нерсе айтылбаптыр, – деп нааразы боло сүйлөндү кыз.

– Ыйса жөнүндө?

Гобель мырза аябай таң калып карап калгандыктан, Элиза да аны таң кала карады.

– Эмне үчүн Ыйса жөнүндө ыр болушу керек эле? – деп сурады музыка дүкөнүн сатуучусу бир азга унчукпай турup. – Сага жекшембилик мектепке ыр керек беле?

– Жок, жакыр качкындардын балдары үчүн керек болчу, – деп түшүндүрдү кыз. – Алар кээде биздикине келип калышат. Ошондуктан мен алар уга элек жаңы ыр ырдап берсембى дегем. Бирок ал Ыйса жөнүндө ыр болушу керек. Аларга ырдап берсе боло турган эң жакшы ыр Куткаруучу жөнүндөгү ыр болмок.

Гобель мырза кыздын бакырайган көгүлтүр көздөрүнө карады.

– Эмне үчүн? – деп сурады ал.

– Анткени алар аябай жакыр, – деп жооп берди кыз. – Андай балдардын кубана турган эч нерсеси жок.

– Хм... Андан көрө аларга таттууларды, сут, жер-жемиш алып барып берсөн, андан да көбүрөөк кубанышмак болсо керек, кандай деп ойлойсун?

Кыздын көздөрү жайнап кетти:

– Албетте! Аларды көрсөңүз! Биз аларга таттуу токочторду, алма, оюнчук алып барганды, аябай сүйүнүшөт. Алар сүйүнсө мен да аябай сүйүнөм!

Бирок... – ушул сөздү айткандан кийин, кыздын жүзү өзгөрүп кетти, аны Гобель мырза эми эч качан уната албас, – таттуулар менен жемиштерди алар тез эле жеп коюшат, ал эми Ыйса болсо алар менен дайыма болот да!

Дүкөндүн ээси текчеден ноталары менен болгон ырларды кайра аңтарып кирди.

– Мына, таптым, бул сага жагышы мүмкүн, – деди ал кызга үч ырды сунуп.

– Бул ыр: «Жапжашыл жайлодо...» деп башталат экен, бирок бул ырды төрт үнгө бөлүп ырдаш керек экен, сага азырынча кыйын болуп калат го.

– Ооба, өтө эле кыйын, – деп бир аз кейигендей баш ийкеди Элиза.

– Экинчиси – атактуу композитор Генделдин «Мага кел» деген ыры экен. Бирок бул андан да татаалыраак го... «Мени абдан жакшы көргөн бир Досум бар» деген да ыр бар экен. Менимче, ушул ылайыктуу болот.

Гобель мырза Элизанын алдына ноталар менен сөздөр жазылган баракты койду. Кыз текстти көңүл коюп окуп чыкты. Анан ыңгайсыздана:

– Сөзү абдан жакшы экен, бирок обону...  
– Мен сага ойноп берейин.

Гобель мырза дүкөндүн ич жагына кирип, фортепианого отуруп, акырын ойной баштады. Ырдын обону абдан уккулуктуу эле. Элиза музыкага абдан берилип кеткендиктен, фортепианонун жанына кантип барып калганын байкабай калды.

– Мага аябай жакты! Мен дал ушундай ырды издең жаткам! – деп кыйкырып жиберди кыз музыка ойнолуп бүткөндө.

Алар текченин жанына басып келиши. Гобель мырза ноталар жазылган баракты конвертке салды. Элиза капчыгын алып чыгып, ырдын акчасын төлөдү. Арттырып берген акчаны көңүл коюп санап алды да, капчыгын кайра сумкасына салды.

Ал эмдигиче кетип баратмак, бирок Гобель мырза конвертти колунда кармаган бойдон туруп калды.

– Айтчы, эгер сен аябай, аябай катуу ооруп калсаң, анан сага кимдир бирөө келип, Ыйса жөнүндө ырдал берсе, сүйүнөт белең? – деп сурады ал.

Гобель мырза Ыйсаны Куткаруучусу катары тааный элек болчу. Ал түбөлүк өмүр ма-сесине таптакыр кызыкчу эмес деп айтууга болбойт, бирок анын Ыйса Машайак менен эч кандай мамилеси жок эле. Анын Кудай менен болгон жашоосу иретке келтириле элек болчу. Ошондуктан ал өзүнүн ооруп жаткан кызына Куткаруучу жөнүндө эч качан айтып берген эмес. Ал эми кичинекей кардар кыз Ыйсаны тааныганы учүн абдан бактылуу, маанайы шат экен го. Ырдын обонун фортепианодо ойноп жатып, ал жашоосунда өлүм



коркунучу туулганда да таяна ала турган бекем таянычка ээ болгусу келди.

– Бул нерсе ооруну азайтышы мүмкүнбү, билбейм, – деп ойлуу жооп берди кыз, – бирок аны оноюраак көтөргөнгө жардам бермектиги анык. Үйсә менен бардык нерсе дайыма жеңил боло түшөт.

Бул тууралуу кичинекей кыз укмуштуудай бекем ишеним менен айтты!

– Сен келип, менин кызыма да ырдал бере аласыңбы? – деп сурады Гобель мырза. – Ал аябай ооруп жатат, ал ушул... Үйсә жөнүндө эч нерсе билбейт.

– Апам уруксат берсе, сөзсүз келем, – деп убада берди Элиза. – Качан келсем сиздерге ыңгайлую болот?

– Сага уруксат беришсе, каалаган учурунда кел, – деп жооп берди дүкөндүн ээси. – Мүмкүн, кечинде келип, ага уктаар алдында ырдал берээрсүнц.

Элиза коштошуп, үйүн көздөй жөнөдү.

Бирок ооруулуу кызга ырдал берүүгө мүмкүн болбоду. Ошол күнү Ирманын көздөрү биротоло жумулду. Дарыгерлер эч жардам бере алышпады.

Элиза кызга ырдал бере албаса да, анын ата-энесине ырдал берди. Төңир байкуш ата-эненин жүрөгүн ошол оор кайги аркылуу ойготту. Алар андан ары кайдыгер болбой, кичинекей кыз ырдал берген ырдагы Төңирдин кайрымдуулук жана сүйүү жөнүндөгү сөздөрүнө кулак төшөп отурушту.

Элиза Гобель мырза менен анын жубайына ушул оор убакта келип турду. Алардын эми айыгып, чуркап жүргөн кичинекей уулу Роберт менен ойноп, аларга өзүнүн ырларын ырдал берип жүрдү. Алар кызга «Элиза – күн нурунчай жарык кыз» деп ат коюп алышты, анткени кыз алар учүн оор учурда эле жарык болбостон, аларга Кудайдын ырайымы жөнүндө айтып берип, алардын караңгы үйүнө чыныгы жарык менен кубанычты алып келди.

Куткаруучу Төңирди билгендөр кандай гана баа жеткис байлыкка ээ! Ал байлык алар менен тириүсүндө да, көзү өткөндөн кийин да чогуу болот.

Сүрөтүн тарткан –  
Елена МИХАЙЛОВА-РОДИНА

# Баарын берем Ыйсага мен

D G/D D A/C# F#/A# Bm Em A7 D  
Баарын берем Ыйсага мен, озумду Ага арнайм.

D G/D D A/C# F#/A# Bm Em A7 D  
Ыйсага алдында ыйык болуп, жөлөнөмүн ар дайым.

D Em A D  
Арнайм баарын, арнайм баарын.

D D/F# G D/A A7 D  
Арнайм Сага, Куткаруучум, арнайм бардыгын.

1. Баарын берем Ыйсага мен, озумду Ага арнайм.  
Ыйса алдында ыйык болуп, жөлөнөмүн ар дайым.

**Кайырма:** Арнайм баарын, Арнайм баарын.  
Арнайм Сага, Куткаруучум,  
Арнайм бардыгын.

2. Баарын берем Ыйсага мен, алып келем алдына.  
Таштап күнөөлүү жашоомду, сапар улайм асманга.
3. Баарын берем Ыйсага мен, менде жашайт Ал дайым.  
Тенир Руху, үрөт мени сүйүүгө Аны дайым.
4. Баары келди Ыйса алдына; тынчтык, жыргал Ал берди.  
Мени укмуш өзгөрткөндү, даңктайм, даңктайм Тенириди.

Сүрөтүн тарткан –  
Ирина ПОМЕРАНЦЕВА

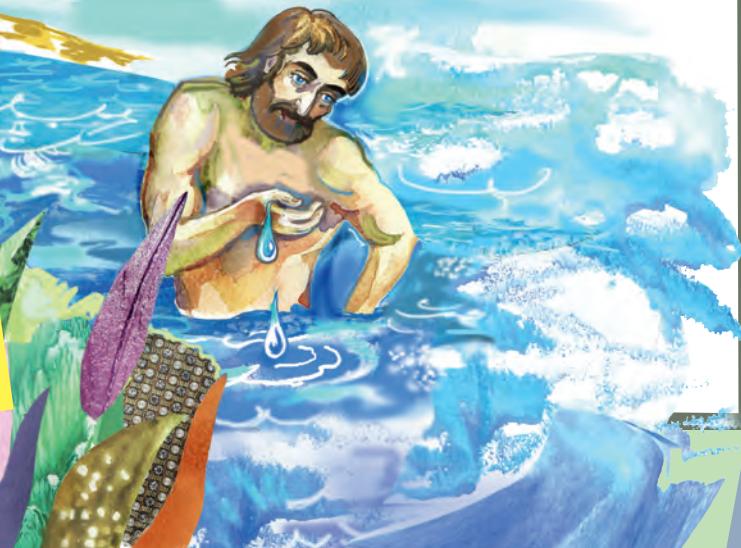
# КРОССВОРД

## ТИГИНЕН:

4. Дүйнөдөгү эң биринчи кишинин аты (1Кор.15:45).
5. Мурунку аты Шабыл болгон Машайактын элчиси (Элч.иш. 13:9).
6. Ыйсанын убагында Жүйүт аймагында падышачылык кылган Ироддун уулунун аты (Мт. 2:22)
7. Ребеканын бир тууган агасы (Башт.24:29).
9. Мусанын бир тууганы (Чыг.7:1).
11. Марта менен Мариямдын бир тууганы (Жкн. 11:1-2).
13. Өзүнөн кийин падыша болгон Дөөттүн уулунун аты (1 Пад.2:10-12).

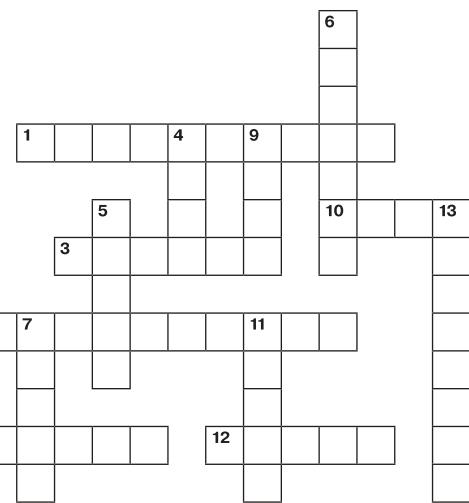
## ТУУРАСЫ/НАН:

1. Ыйсанын шакирттеринин бири (Мт. 10:3).
2. Муса Канаан жерин көрүп келүүгө кимдерди жиберген? (Сан.13:2-4)
3. Сирия падышасынын пес ооруулуу аскер башчысы? (2 Пад.5:1)
8. Кудай Ыбрамдын атын кандай деп өзгөрткөн? (Башт.17:5)
10. Текоялык койчулардын бири, пайгамбар (Амос 1:1).
12. Мусага каршы чыккан Корак менен Абырамдан башка дагы кимди Кудай жазалаган? (Сан.16:23-33)



## Билесиңбى?

Узуну 1,5 м, салмагы 160 кг жеткен панда бир-эки, чанда гана үч мамалак тууй турганын, мамалактары туулганда жүнү жок, жыланач болорун, салмагы болгону 100-200 грамм болорун билесиңбى? Панданын мамалагы үч айынан баштап гана баса баштайт.



# БӨЖӨК ПИМ ТЫЙЫН ЧЫЧКАН ПСЕТИ

Диана МАТАЙ

## 1-бөлүм

Алинанын керебети терезенин түбүндө турчу, терезеден ал сыртта ойнот жүргөн балдарды карап отурчу. Кыз бир нече айдан бери каттуу ооруп жаткан, ошондуктан сырттагы балдар-кыздар менен чуркап ойной албаганына аябай кайтырып отураг эле.

Апасы Алинанын бөлмөсүнө чай алышп кирип, аны карап жылмайып, керебетинин четине отурду. Ал кызынын көзүндөгү жашты сүртүп, ага китетпі сунду. Алина китең окуганды аябай жакшы көрчү. Китетпі ачканда башка бир дүйнөгө кирип кеткендей болоор эле. Ал да жылмайып, китетпі алышп, ачты да, окуй баштады.



1. Алысқы бир токайдо коёндун үй-бүлесү жаша-чу. Токайдогулардын баары аларды тааныш-чу, анткени ал үй-бүлөнүн атасы да, апасы да бардык жаныбарларды дарылаган дарыгерлер эле. Коёндордун үй-бүлесүндө уч бөжөгу бар. Эң улуусу Пим ата-энесиндей дарыгер болгусу келчү.



2. Ал башкаларга жардам берсем, дарыласам деп кыялданчу. Жашоодо эң башкысы башка-ларга жардам берүү деп эсептээр эле. Бирок Пим али кичинекей болгондуктан, ата-энеси ага медициналык жабдыктарды, дарыларды кармaloого уруксат беришчү эмес. Кәэде гана ооруулу жаныбарларды кантип дарылап жа-тышканын көрүүгө уруксат беришчү.



3. Бир жолу Пим атасына келип: «Мен чоңойдум, оорууларды өзүм дарылагым келет!» - деди. Атасы жылмайып: «Уулум, чоң ишке киришерден мурда, кичинекей иштерди аткарғанды үйрөн», - деди. - «Ал кызык эмес да. Кайдағы бир болбо-ғон иштер менен алек болуп отурамбы?! Мен дарро эле чондордой болгум келет», - деп ойлогон Пим токайдун арасына чуркап кирип кетти.



5. Апасы Пимден бир нерсени өтүнгөн сайын ушундай болор эле. Ал үшкүрүп, бирдеме деп сүйлөнүп, ишти эптеп-септеп кылчу. Бирок ата-энесине жаныбарларды дарылаганга дайыма жардам бергиси келчү, ошентсе да аны кылууга уруксат беришчү эмес. Ал болсо чо-о-он ишти кылганды кыялданчу!



7. Аңғыча Пим кимдир бирөөнүн ыйлап, жардамга чакырып жатканын угуп калды. Ал ый угулган та-рапты көздөй даро жүгүрүп барып, тикенектүү бадалдын арасына камалып калган бала тыйын чычканды көрдү. Бөжөк башында коркуп кетип, качып жөнөмөкчү болду, бирок кайра бала тыйын чычканга сөзсүз жардам бериш керек деп ойлоду.



4. Үйнүө келсе, апасы чакырып калды. «Мына, апам мени кайра дагы жумшагысы келип жа-тат», - деп үшкүргөн Пим, апасына барды. Апасы андан «үйдү шыпырып, таштандыны төгүп келчи» - деп суранды. Пим көңүлдөнбей күнкүлдөп алды, бирок баары бир апасынын тапшырмасын аткарууга киристи.



6. Бир күнү атасы Пимдин үйдөгү иштерди көңүл-дөнбей кылып жатканын байкап, аны жанына чакырды. Пим майда тапшырмаларды аткаруу-ну үйрөнбөсө, чоң иштерди кыла албастыгын ал дагы бир жолу түшүндүрдү. Бөжөк атасынан кечи-рим сурап, берилген тапшырманы аткаруу учун, талаага чуркап кетти. Ага мөмө-жемиштерден терип келүү тапшырмасы берилген эле.



8. Пим бутактардын арасын абайлай ачып, дене-си оорууланын ыйлап жаткан бала тыйын чыч-канды сууруп чыкты. Ата-энесинин дарылоо жөнүндө айткан сөздөрүнүн баарын эстеп, бала тыйын чычканды чөптүн үстүнө акырын жаткы-рып, ишке киристи. Бака жалбырактардан үзүп келип, бөбөктүн жараттарына койду да, ата-энесине чуркады.



9. Көп өтпей талаага Пимдин ата-әнеси менен бала тыйын чычкандын ата-әнеси келип калышты. Бала тыйын чычкандын аты Пети экен. Аны үйүнө алып барып, керебетке жаткырышты. Дарыгерлер Петиге «жараттарың айымайын ордундан турбай жат» дешти. Ушул окуядан кийин Пимдин ата-әнеси аны мактап, ага чондордой иш кылганын айтышты.



10. Пим Петинике күн сайын конокко келип турчу, себеби аны жалгызырап кайғырбасын дечу. Петинин аябай чуркап, ойногусу келээр эле, бирок колу-буттары айыкканга чейин үйдө жатууга туура келет. Акыры Пети айыкты. Анан ал Пимдикине келди, ошентип экөө күнү кечке чогу ойношту.

Алина аңгемени аягына чейин окуп чыгып, жылмайды.

— Мен да эртерээк айыksam жакшы болот эле! — деди ал апасына.

— Биз сенин айыгышың үчүн сыйынып жатпайбызы. Кудай биздин сыйынуубузду угат. Бир аз чыда, анан кайра чуркап, ойноп каласың, - деп жооп берди апасы.

Алар отурууп, Кудайга сыйынышты.

Биз аз убакыт өткөндөн кийин, кыздын абалы жакшыра баштады. Ал сыйынууларын угуп, каалоосун аткарып бергени учун, Үйсага ыраазычылык билдириди.



(Уландысы бар)

**Пайдалуу көнөш**  
«Төңир менен кубан, ошондо  
Ал жүргүндөгү каалолорду  
ишке ашырам» (Заб. 36:4).

## КАЙСЫ ЖООЛ ТУУРА?

1. Адам атасын уулу

Шем **Ш**

Нух **А**

2. Үбрайымдын атасы

Терах **Е**

Нахор **Д**

5. Петирдин бир түүгүн

Андрей **Е**

Муса **П**

6. Акиланын аялы

Лидия **Р**

Прискила **Л**

4. Мусанын энеси

Анна **О**

Жохебет **У**

1 2 3 4 5 6



## БАШ КАТЫРМА

Мындағы ар бир сөздүн биринчи тамгасы менен ақыркы тамгасы – бир тамга. Алардын арасындағы тамгалар жазылбай калган бош торчолорду сөздөр кайчылашпағыдай кылышпайттар.



**ЧАНАЧ**

**МАЙРАМ**

**КЕСКЕЛДИРИК**

**ТИТ**

**НОАМАН**

**ОРОЗО**

<b>Ч</b>	<b>К</b>
<b>Н</b>	<b>М</b>
<b>Т</b>	<b>Т</b>
<b>Н</b>	<b>М</b>
<b>О</b>	<b>О</b>

<b>Ч</b>	<b>К</b>
<b>Н</b>	<b>М</b>
<b>Т</b>	<b>Т</b>
<b>Н</b>	<b>М</b>
<b>О</b>	<b>О</b>

<b>Ч</b>	<b>К</b>
<b>Н</b>	<b>М</b>
<b>Т</b>	<b>Т</b>
<b>Н</b>	<b>М</b>
<b>О</b>	<b>О</b>

<b>Ч</b>	<b>К</b>
<b>Н</b>	<b>М</b>
<b>Т</b>	<b>Т</b>
<b>Н</b>	<b>М</b>
<b>О</b>	<b>О</b>

Туура жоопту танда. Туура жооптун жаңындагы тамгалардан бир баланың ысымы чыгат. Аны апасы Кудайдан сурап алган. Сен ал баланың атын билесиңбى?



Петер МАРТИН

# Ийбадаткананың Короосунда

Курмандык чалуу үчүн, келгендөр өз акчаларын ийбадатканага төлөнүшү керек болгон валютага алмаштырыши керек болгон. Акча майда-лоочуну тап.



Ал жерде тири маалдар да сатылан, аларды курмандыкка чалчулар сатып алышкан. 8 козуну тап.



Көгүчкөндөрдүн капасын тап.

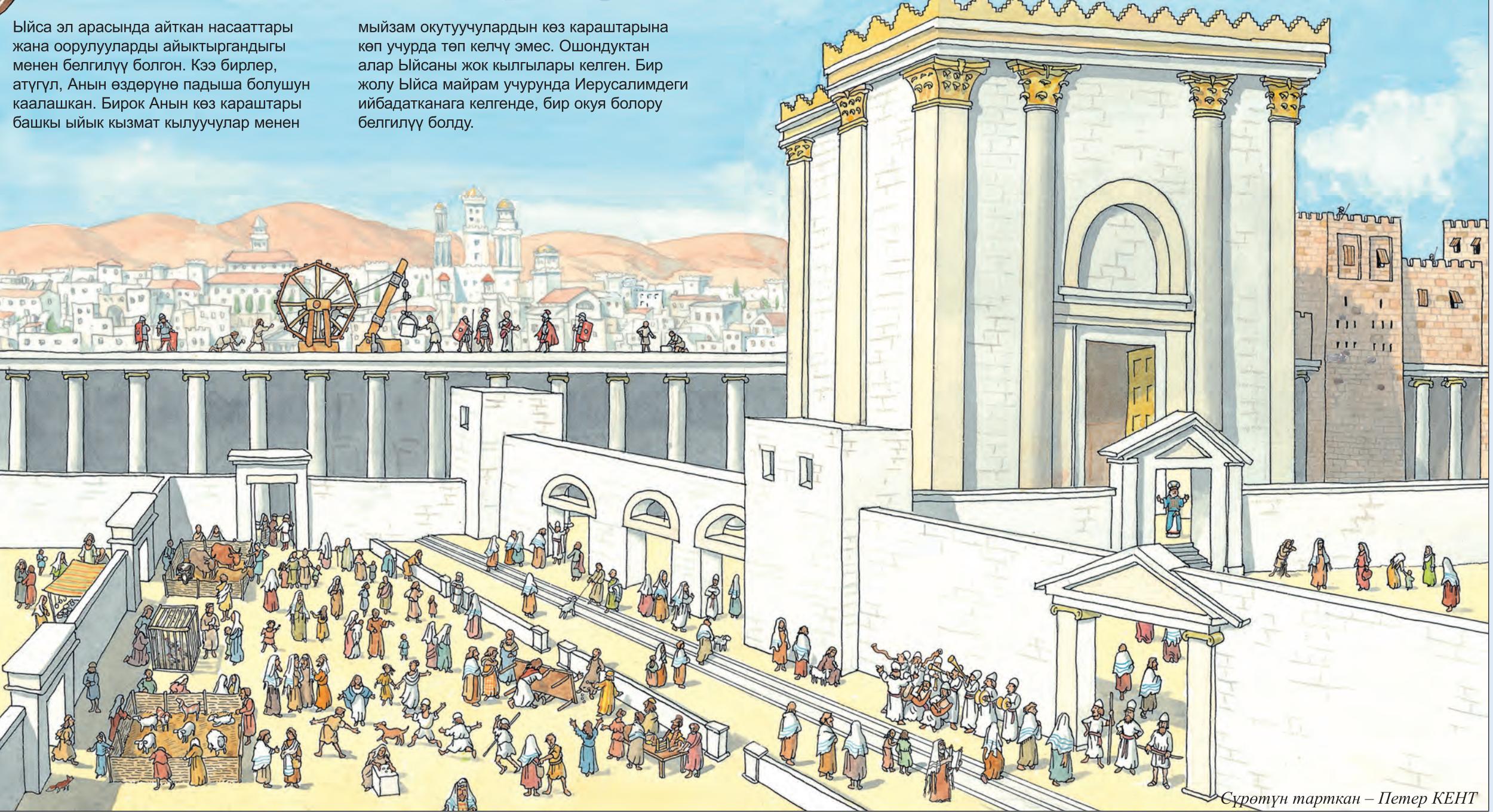


Римдиктерге ийбадатканага кириүгө тыюу салынган, бирок алар аны кайтарып түрушкан. 6 Рим жоокерин тап.



Үйса эл арасында айткан насааттary жана ооруулупарды айыктыргандыгы менен белгилүү болгон. Кээ бирлер, атугүл, Анын өздөрүнө падыша болушун каалашкан. Бирок Анын көз караштары башкы ыйык кызмат кылуучулар менен

мыизам окутуучулардын көз караштарына көп учурда төп келчү эмес. Ошондуктан алар Үйсаны жок кылгылары келген. Бир жолу Үйса майрам учурунда Иерусалимдеги ийбадатканага келгенде, бир окуя болору белгилүү болду.



Сүрөтүн тарткан – Петер КЕНТ

Кымбат баалуу таштар менен кооздолгон төш чөнтөкчөн башы ыйык кызмат кылуучуну тап.



Музыканттарды жетектеп жаткан ыйык кызмат кылуучуну көрүп жатасыңбы?



Чарчап-чаалыккан зияратчынын чөнтөгүнөн акча уурдаганы жаткан чөнтөкчү ууруну тап.



Устарттар деп аталган мыизам окутуучулар баштарын талит менен жабышчу. Колуна түрмөк китең кармаган устatty тап.

Үйсанын шакирти Жүйүт Искариот Аны душмандардын колуна салып берген. Башкы ыйык кызмат кылуучулар менен сүйлөшүп жаткан Жүйүттү тап.



Ийбадаткананын короосуна ит кирип кетиптири. Ким аны кармаганы жатат?



Курмандыкка акча бергиси келип, тыындарын санап жаткан жарды аялды көрүп жатасыңбы?



Ийбадаткананын короосунда соода-сатык болуп жатканын көргөн Үйсанын ачусу келген. Ал үстөлдердүү көнгерүп, соодагерлерге ийбадаткананын короосунан чыгып кетүүнү буйрган.



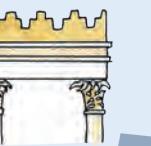
Сен Үйсаны көрү турасыңбы?



Рим башкаруучусу Понтий Пилаттана?

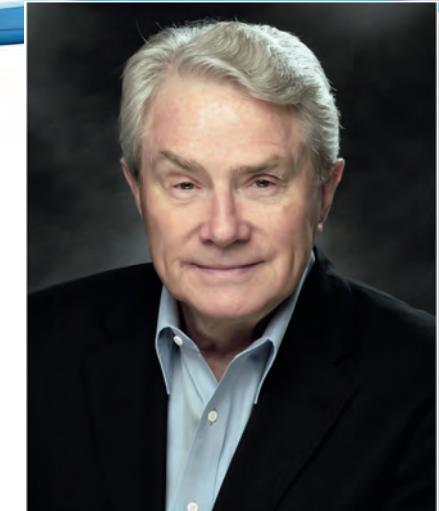


Ийбадаткананын чатырын көрүп турасыңбы? Иерусалимди көздөй келе жаткан жолоочулар аны алыстан эле көрүшкөн.



# Луис Палау

Бүтөмүргө төңдөш чечим



Ата-бала Палаулар

Тээ 1934-жылы кеч күздөгү ноябрдын бир күнүндө Машвиц (Аргентина) деген жерде бир үй-бүлөдө эрекк бала төрөлгөн, анын атын Луис коюшкан. Атасы курулуш компаниясынын жетекчиси болгон, апасы болсо балдарын тарбиялоо менен алектенген. Луистен кийин беш карындаши төрөлгөн. Анын ата-энеси католиктер болгон, ошондуктан Луис ар бир жекшембиде үй-бүлөсү менен чогу жыйынга барып, ал жактан Библиядан аяттарды жатташу, Кудай жөнүндөгү ырларды ырдачу, башка балдар менен чогуу сыйынчу.

Луистин ата-энеси өздөрүнүн Кудайдын Сөзүнө суусап, Жакшы Кабар таратуга умтулуп турганы менен баласына үлгү болгон биринчи адамдар болушкан. Мунун аркасында Луисте Жакшы Кабар-

ды башкалар менен бөлүшсөм деген күчтүү каалоо пайда болгон. Кийинчөрөэл Луис мындан деп айткан экен: «Тээ бала чагымды эстесем, шаардын көчөлөрүндө насаат айтып жүргөн атам, анын жанында фисгармония чертип жүргөн апам эске түшөт». Луистин атасы уулун өзүнүн жүк ташуучу машинасынын кузовуна отургузуп алып, адамдарга Кудай жөнүндө айтып бериш үчүн, коңушлаш кыштактарга барчу. Ата-энесинин такыбаа жашоосу анын өз жашоосуна күчтүү таасир эткен. «Бир жолу таң эртеден мен атамдын иш бөлмөсүнө кирип, анын тизелеп турганын көрдүм. Эмне кылыш жатканын сурасам: «Кудай Сөзүн окуп жатам», - деп жооп берди да, бир аздан кийин: «Накыл сөздөр

китебин окуп жатам. Сен чоңойгондо бул китептен күн сайын окушун керек», - деди. Кийин мөн так ошондой кылдым: ушул күнгө чейин мен Сулаймандын Накыл сөздөрү китебинен күн сайын окуйм. Бул китептеги акылмандыктын жардамы менен жааодогу көп жаңылыштырардан оолак болдум».

## Үй-бүлө башчысы

Луис коншулаш жайгашкан мектеп-интернатта окуган. Бир жолу ага атасы катуу ооруп жатканы жөнүндө кабар беришет. Бала үйүнө жеткиче, атасы каза болуп калат. Луис атасы менен коштошо албай калат. Ошондо ал, болгону, он жашта болчу. Бул окуя анын бүтүндөй жашоосун өзгөртөт. Тун уул, карындаштарынын агасы жана үйдөгү жалгыз эркек катары ал жоопкерчилиktи сезип, карындаштарын бакканга апасына жардам бериш үчүн, жапжаш чагынан иштей баштайт. Мектептен кийин ал адвокат болом деген кыялыш таштап, банкка жумушка орношот, ал жерде чакан эле айлыкка иштейт. «Кээде биз кечки тамакка жети бөлүккө бөлүнүп, сарымсак сыйпалган бир көмөч



Жаш Луис  
Палау  
насаат  
айтып  
жатам

нан гана жечүбүз», - дейт ал. Бирок ал жылдардагы кыйынчылык анын ишенимин алсырата алган жок, тескерисинче, ал Баарынан Күчтүү Кудайга дагы көбүрөөк таянганды үйрөндү.

## Олуттуу чечим

Анын жашоосун өзгөрткөн башка дагы бир окуя Луис он эки жашка чыкканда болуп өткөн. Ал өз жашоосун Төнирге арноо чечимин чыгарган. Бир жолу ал «Титаник» кемеси кыйроого учураланы жөнүндө ангемени угуп калат. Кеме кыйраганда каза болгон жүздөгөн жүргүнчүлөр эч ким аларга Ыйса Машайактагы куткарылуу жөнүндө айтып бербенгинин айынан гана тозокко кетсе керек. Ошондун тарта анын жашоосунун эң башкы максаты айланадагыларга Жакшы Кабарды жеткирүү болуп калган. Ал ушуну аткарып жашаган: иш күндөрү банкта



Луис жана анын аялы Пэт Жакшы Кабар таратуу учурунда

иштеп, дем алыш күндөрү шаардын көчөлөрүнө чыгып насаат айтып, элдерди тобо кылууга, Кудайга кайрылууга чакырган. Кызыгы, күндүз иштеп чарчаганына карабастан, Луис күн сайын saat беште сыйынганы туруп, жума күндөрү болсо достору менен чогуу түнү бою сыйынып чыгышкан.

## Ууу насаатчы

Ууу насаатчы Билли Грэмдин таасири аркасында Луис 1960-жылы Американын Портленд шаарына көчүп барып, библиялык мектепке тапшырып, ошол жактан өзүнүн болочок жубайы Пэт менен таанышкан. Экөө кийин төрт уулдуу болушкан, алар да атасындай болуп, Кудайдын жалындаган кызматчылары болуп чыгышкан. Бир нече жыл бою Луис Латын Америкасындағы өлкөлөрдүрү кыдырып, куткарылуу жөнүндө жарсалган. АКШга көчүп баргандан кийин ал Жакшы Кабар таратуу ишин уланткан, анын угармандарынын аудиториясы күн санап есө берген. Көп өтпөй Луис Палау Түштүк жана Түндүк Америкада эле эмес, башка континеттерде да белгилүү болуп калган. Аны ар кайсы өлкөлөргө чакырып, дүйнөнүн булуң-бүрчундагы адамдар Жакшы Кабарды улуу насаатчынын оозунан угууга умтулуп келишкен.



Билли Грэм менен биргө



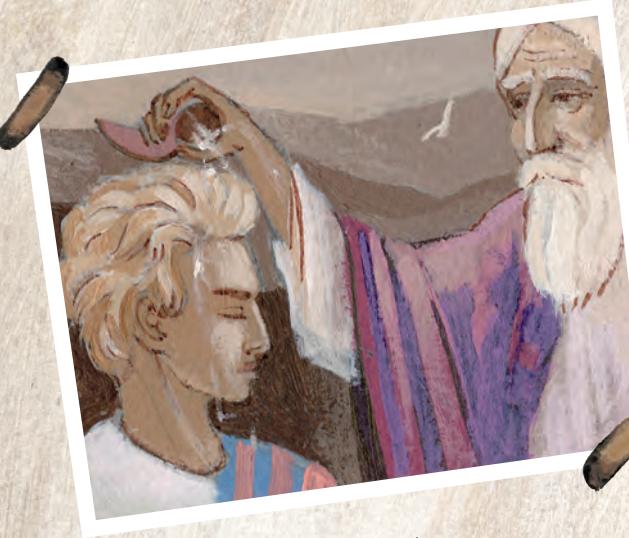
Сакраментодогу фестиваль, 2012-ж.

жөнүндө угушкан. Луис Палау өзүнүн уулдары менен биргеликте бүгүнкү күндө да бүт дүйнө жүзү боюнча көп сандаган Жакшы Кабар таратуу иш чараларын жана машайакчылардын фестивалдарын еткөрүп келет.

Ал эми мунун бардыгы он эки жашар баланын өзүн Төнирге кызмат кылууга арноону, өзү таанып билген кубанычты башкалар менен бөлүшүүнү чекенинен башталган.

Асыл КАЗИЕВА

# ДӘӘТТҮН ФОТОАЛЬБОМУ



Мен анда абдан эле жаш болчумун. Бир күнү биздине белгилүү Шемуел пайгамбар келип, карапайым койчу болгон мени “какандыр бир кезде падыша болосун” деди. Мен толкунданып, өзүмө мындаи урмат жана ишенич көрсөтүлүп жатканына абдан ыраазы болдум.



Голийатты мен өзүмдүн кыйындыгымдан жеңгеним жок. Мен болгону Тәңир айткан нерсени гана калдым.

Жонатан экөөбүз мыкты достордон элек. ысырайлдын падышасы Жонатан эмес, мен болушум керек болгонуна карабастан, Жонатан мага ишенимдүү дос бойдон калды, анткени Кудайдын каалоосу ушундай экенин билчү. Ал тургай, бир жолу ал менин



Бала чагымдан эле мен атамдын койлорун кайтарчумун. Бир караганда бул оңой эле жумуштай сезилер. Чындыгында мага койлорду карышкылардын, аюулардын, ал тургай, арстандардын кол салуусунан далай жолу коргоого туура келген. Салмоорду колдонгонду мен ошондо үйрөнгөм.



Шабул өлгөндөн кийин мен ысырайлдын падышасы болуп калдым. Жашоомдо көп ката кетирсем да, Кудайдын сөзү жердеги бардык байлыктан баалуу экенин билчумүн.



Мен жоокер болчумун, көп салылаштарда жеңишке жеткем. Бирок биз жеткен жеңиштердин баары Кудайдын жардамынын аркасында болчу. Бардыгы учун Ал даңталсын!



Сүрөтүн тарткан –  
Яков БУРДА

Шабул падышанын мага ичи күйүп жүрүптүр. Ал менин өзүнөн кийинки падыша болушумду каалаган эмес эле. Ошондуктан Шабул мени өлтүрүүгө аракет кылды. Ошонун айынан мен андан качып, үңкүрлөрдө жашынып жүрүүгө аргасыз болдум.



Адамдар менин жакшы башкаруучу болду дешет. Бирок эң жакшы Падыша Тәңир болгон жана мындан ары да Тәңир болот! Менин бүтүндөй өмүрүмдө бир гана Ал мага падышачылык кылып келди.

# МЕН КИММИН?



Мени жырткыч сүт эмүүчулөрдүн катарына киргизип, планетадагы мышык сымалдар түркүмүндөгү эң чоң жаныбарлардын бири деп эсептешет. Орто кылымдарда көптөгөн королдор өзүнүн күчүн, бийлигин жана кубаттуулугун баса белгилөө үчүн, мамлекетинин гербине менин сүрөтүмдү түшүрүшшү.

Адам баласынын куугунтугу жана жашаган чөйрөбүздү бузушу саныбыз кескин кыскарышына алып келди. Азияда биз саванналарды, жарым чөлдөрдү, чөлдөрдү мекендейбиз, ал эми Африкада коруктарда гана сакталып калды.

Бизди өзгөчө келбетибизден улам таанышат. Денебиз чымыр, ийнибизди, далы жагыбызды жана көкүрөгүбүздү жаап турган узун жалыбыз бар болуп, башыбыздын көлемү чоң. Түсүбүз ар кандай кошумча түспөлү бар саргыч-боз түстө. Куйругубузун учу кара кыл калем сыйктуу. Денебиздин узундугу эки метрдей, ал эми куйругубузун узундугу бир метрдей болот. Салмагыбыз 200 кг жетет.

Мышыктар түркүмүнө кирген башка жаныбарлардан айырмаланып, биз жалгыздап эмес, үй-бүлө болуп – прайддарда жашоону артык көрөбүз. Прайдга өз ара тууган болгон бир нече ургаачылар, жаш муундарыбыз жана бир нече чоң эркек арстандар кирет. Түрүбүз аябай каардуу, падышалардай

Сүрөтүн тарткан – Наталья ЖУРАКОВСКАЯ



Улай АБДУБАКИРОВА

көрүнгөнү менен, биз үй-бүлөбүздө өз ара абдан ынтымактуубуз. Жолукканда бири-бирибиз менен учурашкандын белгиси катары, тумшугубуз менен бири-бирибизди сүргүлөйбүз.

Күчүктөрүбүз орточо 1–2 кг салмак менен туулат. Аларды тууган энеси эле эмес, прайддагы бардык эне-арстандар эмизип багат. Күчүктөрүбүз эки жашка чукулдаганда гана ырылдай башташат. Чоң эркек арстандын айкырганы сегиз чакырым аралыкка чейин угулат.

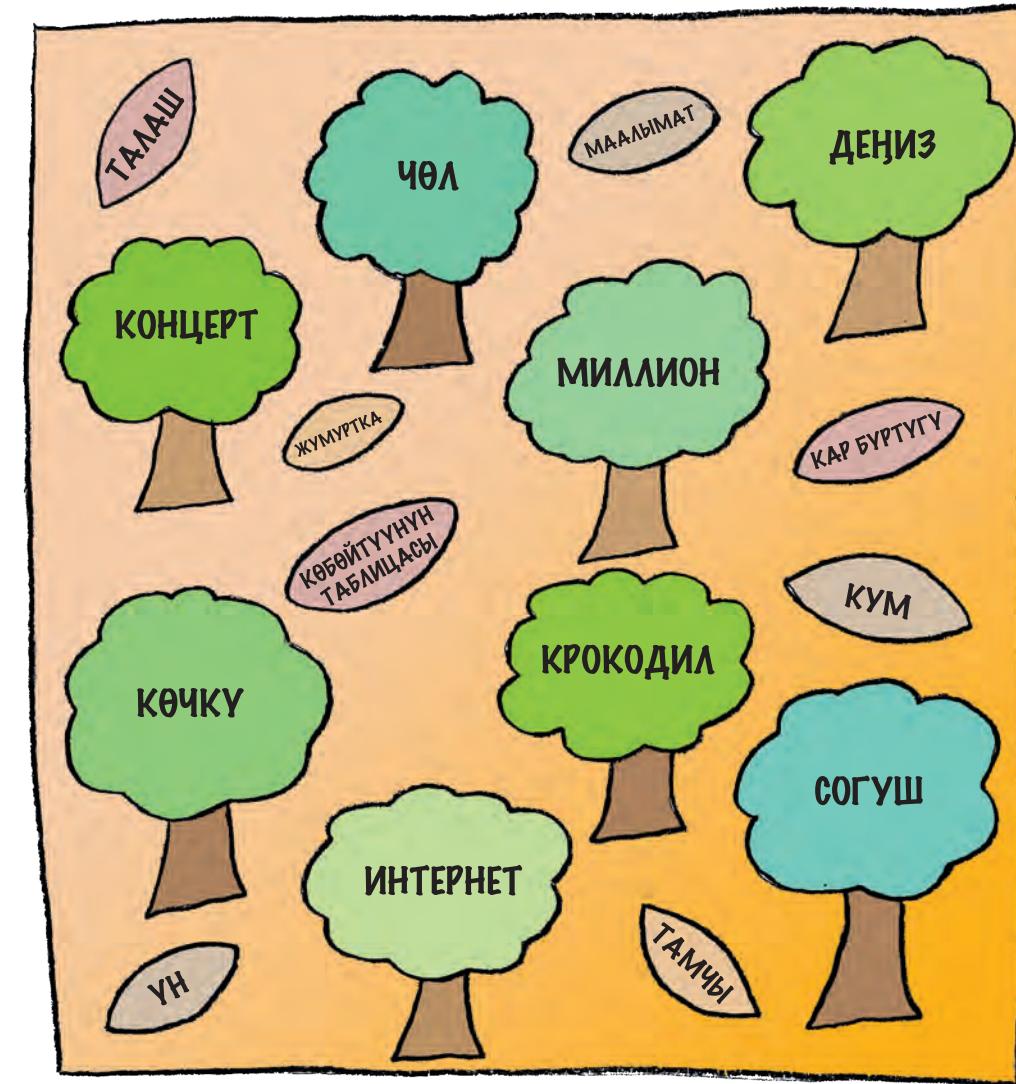
Биз антилопаларды, зебраларды, бугуларды, сойлоп жүрүүчүлөрдү жана канаттууларды жейбиз. Аңчылыкка аябай ачка болгондо гана чыгабыз. Биз жашоого эң сонун ылайыкташканбыз, ошондой эле бир нече ай бою суу ичпей, тамак-аштагы нымдуулукка гана ыраазы болуп жашай алабыз.

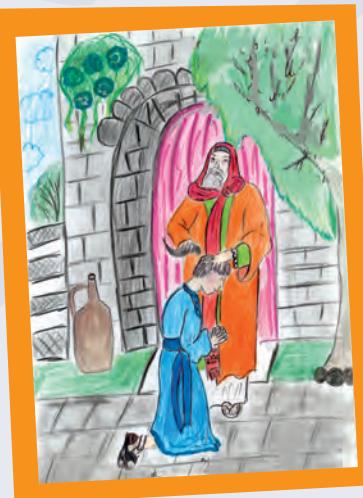
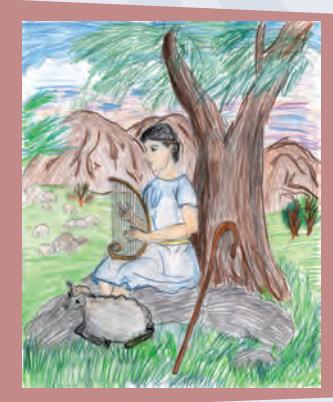
Бутубузун учуна чейин жайгашкан булчундарыбыздын аркасында, биз жакшы секирип, тез чуркайбыз. Ылдамдыгыбызды saatына 60 км чейин жеткире алабыз, бирок мынданы ылдамдыкта 90 метрге чейин гана чуркай алабыз. Жаратылышта биз 10 жылдан 14 жылга чейин жашайбыз, ал эми колго багылгандар 20 жылдан ашык жашайт.

Бизди машыктыруу оной, ошондуктан бизди циркте жана зоопаркта көзиктириүгө болот. Өзүн байкагандай, менин атым *нәвчә* (*Panthera leo*).

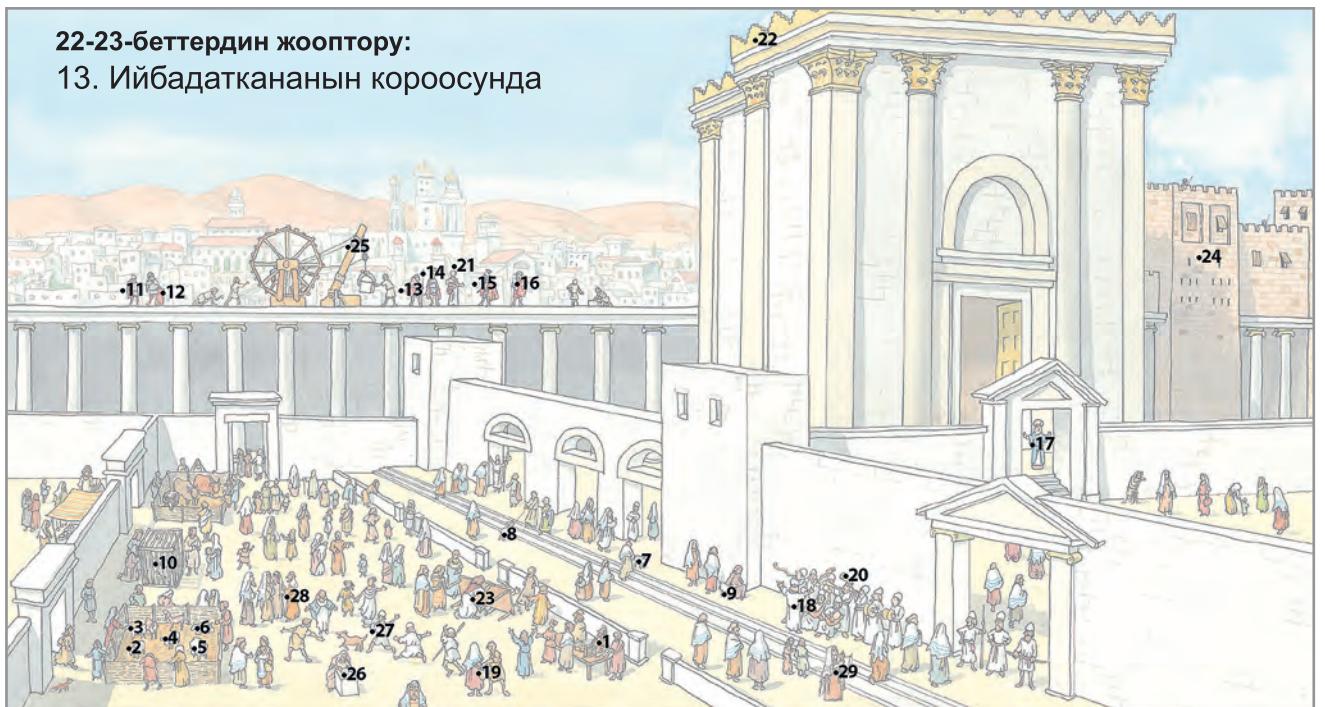
## ЭМНЕ ЭМНЕДЕН ЖАРАЛГАН?

Кичинекей уруктан чоң дарак өсүп чыгышы мүмкүн (Мк. 4:30–34). Бул жерде аталган «уруктардын» кайсынысы кайсы «дарактыкы» экенин таба аласыңбы?





**22-23-беттердин жооптору:**  
13. Ийбадаткананын короосунда



Акча майдалоочу 1  
Козулар 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9  
Көгүчөндүн капасы 10  
Ийбадаткананы кайтарған римдиктер 11, 12, 13, 14, 15, 16  
Башкы ыйык кызмат кылуучу 17

Музыканттарды жетектеген ыйык кызмат кылуучу 18  
Зияратчынын акчасын уурдан жаткан чөнтөкчү ууру 19  
Забур чертип жаткан музыканттар 20  
Понтий Пилат 21  
Ийбадаткананы чатыры 22

Ыйса соодагерлерди кубалап чыгып жатат 23  
Антоний чеби 24  
Кран 25  
Тыйындарын санап жаткан жарды аял 26  
Итти кармаганы жаткан киши 27  
Жүйүт Искариот 28  
Колуна түрмөк китеп кармаган устат 29

## Жооптор

**2-бет:** Баары аздан башталат.

**7-бет:** «Кичинекей иште ишенимдүүлүк көрсөттүү, сени соң ишке коём» (Матай 25:21).  
1.Бейтхем. 2. Кой. 3. Кудук. 4. Салмоор. 5. Таш. 6. Жонатан. 7. Кайтаруучу.  
8.Шемуел. 9. Өмүрүмдүн, Тенирдин.

**17-бет:** КРОССВОРД. Туурасынан: 1 Барталамей. 2. Чалгынчылар. 3. Нааман. 8.Ыбрайым. 10. Амос.  
12. Датан. Тигинен: 4. Адам. 5. Пабыл. 6. Архелай. 7. Лабан. 9. Арун. 11. Лазар. 13. Сулайман.

**21-бет:** КАЙСЫ ЖООП ТУУУРА: Шемуел.

БАШ КАТЫРМА:

Л	Д	И	Р	И	К
Е	Ч	А	Н	А	Ч
К	Н	М	А	Й	Р
С	А	Т	И	Т	А
Е	А	М	А	Н	М
К	О	Р	О	З	О

**29-бет:** «Талаш» деген үрөндөн «согуш» ёсуп чыгат. Маалымат Интернетке ағып кирет.

Жумурткадан крокодил чыгат. Кар бүртүгүнөн көчкү курагат.

Сандарды көбөйтүп жүрүп отурса, миллион чыгат. Кумдар чөлдү пайды кылат. Үндөрдөн концерт түзүлөт. Тамчыдан деңиз курагат.

**30-бет:** «Кудайсыздардын көнешмесине барбаган, күнөөкөрлөрдүн жолунда турбаган, бузулгандардын жыйынында отурбаган адам бактылуу» (Заб. 1:1).



Машайакчылардын балдарга арналган журналы  
2008-жылы чыгарыла баштады  
Нускасы: 2 000 даана

Журналды басып чыгарууга чын көңүлдөн берилген ачка каражаттары жумшалат

Редактор: Асель Кайыпова

Редакциянын дареги:

720000 Бишкек шаары,  
Башкы почтамт, а/к 2008к

© «ЧЫГЫШ ЖАРЫГЫ», 2021-ж.

720040, Бишкек шаары,  
Тыныстанов көчөсү, 199-46  
«ST.art LTD» басмаканасы

Кенже жана тестиер курактагы  
балдар учун  
Мукабанын биринчи бетиндеги сүрөттү  
ШАКИРТ тарткан.

Инжилчи Машайакчы Баптист  
Жыйындары Союзунун басылмасы

# ПИМ ЖАРДАМГА ШАШЫЛ БАРАТАТ

Жаракат алган бала  
тыйын чычкан Петиге  
тезирээк жетип жардам  
бериши үчүн, лабиринт  
аркылуу тезирээк  
өткөнгө бөжек Пимге  
жардам бер.



Сүрөтүн тарткан –  
Юлия ПРАВДОХИНА